

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

ТИМЧАСОВА АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ РІШЕННЯ

від 22 жовтня 2025 р.

Київ

№ 23-р/тк

Справа (інформація, доступ до якої обмежено)

*Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу*

(інформація, доступ до якої обмежено) (далі – Підприємство) у період з січня 2024 року по 22 жовтня 2025 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено) у територіальних (географічних) межах міста (інформація, доступ до якої обмежено), де розташовані (інформація, доступ до якої обмежено), що знаходяться у його власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні) із часткою 100 відсотків, як таке, що не має на цьому ринку жодного конкурента.

(інформація, доступ до якої обмежено) встановило необґрунтований розмір плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги (інформація, доступ до якої обмежено) та послуги (інформація, доступ до якої обмежено), у які включено витрати на проведення повірки 25 947 розподільчих (індивідуальних) лічильників обліку (інформація, доступ до якої обмежено) у розмірі 4 970 503,1 гривень, а також встановлено однаковий розмір плати за абонентське обслуговування для споживачів послуг (інформація, доступ до якої обмежено).

За умов наявності конкуренції між учасниками ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено) відбувалося б змагання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, а (інформація, доступ до якої обмежено), щоб утримати споживачів, унікало б створення умов, що можуть призвести до ущемлення їх інтересів, а саме встановлення необґрунтовано завищеного розміру плати за абонентське обслуговування за послуг (інформація, доступ до якої обмежено).

За результатами розгляду справи (інформація, доступ до якої обмежено) такі дії (інформація, доступ до якої обмежено) визнано зловживанням монопольним становищем на ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено), що призвело до встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку (пункт 1 частини другої статті 13, пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На Підприємство накладено штраф у розмірі 6 980 000 гривень та зобов'язано припинити порушення у двомісячний строк з дня отримання рішення.

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України (далі – Колегія), створена відповідно до наказу (інформація, доступ до якої обмежено), розглянувши матеріали справи (інформація, доступ до якої обмежено) (далі – Справа) про порушення (інформація, доступ до якої обмежено) законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 і пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання П'ятого відділу досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (інформація, доступ до якої обмежено),

ВСТАНОВИЛА:**1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ**

- (1) До Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) надійшла заява від фізичної особи Провальського А.М. (адреса: (інформація, доступ до якої обмежено) від (інформація, доступ до якої обмежено) щодо можливого порушення законодавства про захист економічної конкуренції (інформація, доступ до якої обмежено) при включенні витрат на перевірку засобів обліку (інформація, доступ до якої обмежено) у вартість послуги з абонентського обслуговування (інформація, доступ до якої обмежено).
- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) (інформація, доступ до якої обмежено) розпочато розгляд справи (інформація, доступ до якої обмежено) у зв'язку із наявністю в діях (інформація, доступ до якої обмежено), які полягають у визначенні з 1 січня 2024 року однакового розміру плати за абонентське обслуговування за послуг (інформація, доступ до якої обмежено), у яку включено витрати, які не передбачені чинним законодавством України, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено) у вигляді встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку (далі – Розпорядження).
- (3) Листом (інформація, доступ до якої обмежено), Відділення повідомило Провальського А.М., що адміністративною колегією Відділення прийнято розпорядженням (інформація, доступ до якої обмежено) про початок розгляду Справи, у зв'язку із наявністю в діях (інформація, доступ до якої обмежено) ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (4) Відділення листом (інформація, доступ до якої обмежено) надіслало (інформація, доступ до якої обмежено) розпорядження адміністративної колегії Відділення (інформація, доступ до якої обмежено) про початок розгляду справи (інформація, доступ до якої обмежено) за виявленими ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (5) Інформація про прийняте Розпорядження опублікована (інформація, доступ до якої обмежено) на офіційному вебсайті Відділення у відповідному розділі за посиланням: (інформація, доступ до якої обмежено).
- (4) Відділення на юридичну адресу (інформація, доступ до якої обмежено) надіслало вимоги про надання інформації:
 - від 04.06.2024 (інформація, доступ до якої обмежено) (відповідь надана листами від 14.06.2024 (інформація, доступ до якої обмежено) та від 17.06.2024 (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. (інформація, доступ до якої обмежено) від 21.06.2024));
 - від 22.07.2024 (інформація, доступ до якої обмежено) (відповідь надана листом від 06.08.2024 (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. (інформація, доступ до якої обмежено) від 12.08.2024));

- від 19.11.2024 № (інформація, доступ до якої обмежено) (відповідь надана листом від 03.12.2024 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 09.12.2024));
 - від 10.04.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (відповідь надана листом від 02.05.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 02.05.2025));
 - від 27.06.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (відповідь надана листом від 03.07.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 03.07.2025));
 - від 14.08.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (відповідь надана листом від 20.08.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 20.08.2025)).
- (5) Для з'ясування усіх обставин при проведенні дослідження у Відділення виникла потреба в отриманні інформації від Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України. У зв'язку із цим, з метою отримання роз'яснень від Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, Відділення листом від 19.08.2024 № (інформація, доступ до якої обмежено) звернулось до Антимонопольного комітету України (далі – Комітет).
 - (6) Листом від 25.10.2024 № (інформація, доступ до якої обмежено) Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України надало Комітету відповідні роз'яснення.
 - (7) Відділення листом від 15.07.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) на юридичну адресу (інформація, доступ до якої обмежено) надіслало копію подання з попередніми висновками (інформація, доступ до якої обмежено) у справі (інформація, доступ до якої обмежено).
 - (8) (інформація, доступ до якої обмежено) листом від 04.08.2025 (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 05.08.2025) направило до Відділення заперечення на подання з попередніми висновками (інформація, доступ до якої обмежено) у справі (інформація, доступ до якої обмежено).
 - (9) Листом від 15.07.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) Відділення надіслало заявнику – Провальському Анатолію Миколайовичу подання з попередніми висновками від (інформація, доступ до якої обмежено) у справі (інформація, доступ до якої обмежено).
 - (10) Листом б/н б/д (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 30.07.2025) Провальський Анатолій Миколайович, як заявник, надав пропозиції до подання з попередніми висновками (інформація, доступ до якої обмежено) у справі (інформація, доступ до якої обмежено).

2. ЗАЯВНИК

- (11) Заявником є фізична особа Провальський Анатолій Миколайович (адреса: (інформація, доступ до якої обмежено)).
- (12) Провальський Анатолій Михайлович є споживачем послуг (інформація, доступ до якої обмежено). За інформацією, наданою (інформація, доступ до якої обмежено)

(лист від 06.08.2024 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 12.08.2024)) з 01.07.2022 року відповідно до публічної оферти, розміщеної на офіційному сайті (інформація, доступ до якої обмежено), зі споживачами укладено публічний індивідуальний договір приєднання про надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено).

3. ВІДПОВІДАЧ

- (13) Відповідачем є (інформація, доступ до якої обмежено) (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено), юридична адреса: (інформація, доступ до якої обмежено)).
- (14) Як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності (інформація, доступ до якої обмежено) за класифікацією видів економічної діяльності є: (інформація, доступ до якої обмежено).
- (15) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», (інформація, доступ до якої обмежено) є суб'єктом господарювання.

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (16) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), з урахуванням особливостей, визначених пунктом 2.2 цієї Методики, Відділенням здійснено дослідження становища (інформація, доступ до якої обмежено) на ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено).
- (17) Згідно з пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

4.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (18) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

4.1.1. Суб'єкт господарювання

- (19) У відповідності до пункту 3.3 Методики, визначення складу суб'єкта господарювання, що випускає, постачає, продає, придбаває (споживає, використовує) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги), здійснюється шляхом установлення переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншу господарську діяльність, у тому числі контроль над іншою юридичною чи фізичною особою, і які пов'язані відносинами,

що забезпечують контроль господарської діяльності одного суб'єкта господарювання іншим (іншими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (20) Об'єктом аналізу є (інформація, доступ до якої обмежено) – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено).
- (21) Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від (інформація, доступ до якої обмежено) на право провадження господарської діяльності (інформація, доступ до якої обмежено) на безстрокову.
- (22) Згідно зі статутом (інформація, доступ до якої обмежено), який затверджений рішенням (інформація, доступ до якої обмежено) міської ради (інформація, доступ до якої обмежено) «Про затвердження Статуту (інформація, доступ до якої обмежено) в новій редакції» (далі – Статут), основними видами діяльності Підприємства є: (інформація, доступ до якої обмежено).
- (23) Підприємство є юридичною особою, користується закріпленим за ним майном на праві господарського відання, має право від свого імені укладати договори, набувати майнові і немайнові права та нести обов'язки, бути позивачем та відповідачем у судах, займатися діяльністю, яка відповідає напрямкам, передбаченим Статутом.
- (24) Згідно з Статутом (інформація, доступ до якої обмежено) є підприємством комунальної форми власності, діє у формі унітарного підприємства у виді комунального унітарного комерційного підприємства (за ознакою мети діяльності). Підприємство у своїй діяльності підпорядковане, підзвітне та підконтрольне Засновнику (власнику), його виконавчому комітету та міському голові, в межах, визначених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та цим Статутом.
- (25) Відповідно до Статуту майно Підприємства перебуває у комунальній власності (інформація, доступ до якої обмежено) міської територіальної громади, закріплюється за Підприємством на праві господарського відання та передається йому на баланс. Підприємство не є власником комунального майна, закріпленого за ним на праві господарського відання.
- (26) Управління Підприємством здійснюється відповідно до Статуту на основі поєднання прав Засновника (власника) щодо господарського використання майна та самоврядування трудового колективу Підприємства. Підприємство самостійно визначає структуру управління, встановлює чисельність працівників і формує штатний розпис. Засновник (власник) здійснює свої права щодо управління Підприємством безпосередньо або через уповноважені ним органи відповідно до чинного законодавства України та Статуту.

4.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (27) Товаром, який становить об'єкт аналізу щодо визначення монопольного становища у Справі є послуги (інформація, доступ до якої обмежено).

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

4.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (28) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і мають для продавців (постачальників, виробників) покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (29) У відповідності до пункту 4.2 Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов реалізації та цін.
- (30) Послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) не є взаємозамінними з будь-якими іншими послугами.

А. Споживчі характеристики

- (31) Відповідно до пункту 4.2.1 Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (32) У визначенні статті 1 Закону України (інформація, доступ до якої обмежено).
- (33) У визначенні статті 1 Закону України «(інформація, доступ до якої обмежено)» (далі – (інформація, доступ до якої обмежено)) (інформація, доступ до якої обмежено).
- (34) Згідно з пунктом 5 частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 № 2189-VIII (далі – Закон № 2189), виконавцями послуг (інформація, доступ до якої обмежено) є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність (інформація, доступ до якої обмежено).
- (35) Відповідно до пункту 6 частини другої статті 6 Закону № 2189 виконавцями послуг (інформація, доступ до якої обмежено) є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність (інформація, доступ до якої обмежено).
- (36) Відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з (інформація, доступ до якої обмежено), та індивідуальним і колективним споживачем, який отримує або має намір отримувати послуги (інформація, доступ до якої обмежено), а також визначеною власником (співвласниками) особою, що здійснює розподіл обсягів послуг, регулюються Правилами надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено) (далі – Правила (інформація, доступ до якої обмежено)) затвердженими постановою Кабінету Міністрів України (інформація, доступ до якої обмежено) (далі – Постанова КМУ (інформація, доступ до якої обмежено)). Цією ж постановою були затверджені:
 - типовий договір з індивідуальним споживачем про надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено) з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем;
 - типовий договір з індивідуальним споживачем про надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено) без обслуговування внутрішньобудинкових систем;
 - типовий договір з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) водовідведення;

- типовий договір з колективним споживачем про надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено);
- типовий колективний договір про надання послуг з (інформація, доступ до якої обмежено).

- (37) Основною споживчою властивістю послуг (інформація, доступ до якої обмежено) є їх надання суб'єктом господарювання, який надає послуги з (інформація, доступ до якої обмежено), тобто (інформація, доступ до якої обмежено).
- (38) Отже, послуги (інформація, доступ до якої обмежено) розглядаються, як товар, який за споживчими властивостями не має товарів – замінників.

Б. Умови споживання

- (39) Частиною першою статті 23 Закону № 2189 визначено, що одиниця виміру обсягу спожитої споживачем послуги (інформація, доступ до якої обмежено) визначається правилами надання відповідної комунальної послуги, що затверджуються уповноваженим законом органом.
- (40) Частиною першою статті 24 Закону № 2189 визначено, що одиниця виміру обсягу спожитої споживачем послуги (інформація, доступ до якої обмежено) визначається правилами надання відповідної комунальної послуги, що затверджується уповноваженим законом органом.
- (41) Відповідно до пункту (інформація, доступ до якої обмежено) Правил (інформація, доступ до якої обмежено), виконавець забезпечує (інформація, доступ до якої обмежено) у відповідній кількості та якості послуги, що встановлені нормативами:
- за індивідуальним договором про надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено) з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем (далі - індивідуальний договір про надання послуг з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем) - до межі внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку (будівлі) та інженерно-технічних систем приміщення споживача;
 - за колективним договором про надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено) (далі - колективний договір), договором з колективним споживачем про надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено) (далі - договір про надання послуг з колективним споживачем), індивідуальним договором про надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено) (далі - індивідуальний договір), договором з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) (далі - договір з власником (користувачем) будівлі) - до межі зовнішніх інженерних мереж постачання послуг виконавця та внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку (будівлі).
- (42) Абзацом першим частини першої статті 15 Закону (інформація, доступ до якої обмежено) передбачено, що забезпечення споживачів (інформація, доступ до якої обмежено) здійснюють підприємства (інформація, доступ до якої обмежено).
- (43) Відповідно до пункту (інформація, доступ до якої обмежено) Правил (інформація, доступ до якої обмежено), обсяг наданих споживачеві послуг (інформація, доступ до якої обмежено) визначається на рівні обсягів спожитих ним послуг (інформація, доступ до якої обмежено).

якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено). В окремих випадках, коли у споживачів відсутнє (інформація, доступ до якої обмежено), облік для розрахунку кількості (інформація, доступ до якої обмежено) ведеться відповідно до вузла обліку, що забезпечує облік споживання в будівлі, її частині (під'їзді), встановленого для джерела (інформація, доступ до якої обмежено).

В. Умови реалізації

- (44) Відповідно до частини другої статті 23 Закону № 2189, виконавець послуги (інформація, доступ до якої обмежено) повинен забезпечити її постачання безперервно, з гарантованим рівнем безпеки та величини тиску.
- (45) Умови реалізації послуг (інформація, доступ до якої обмежено) визначені у Правилах (інформація, доступ до якої обмежено), в укладених договорах на послуги (інформація, доступ до якої обмежено) відповідно до форми Типових договорів.
- (46) Відповідно до частини четвертої статті 23 Закону № 2189 послуга (інформація, доступ до якої обмежено) надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та вимогами правил надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено), що затверджуються Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.
- (47) Згідно з частиною третьою статті (інформація, доступ до якої обмежено) Закону № 2189, послуга (інформація, доступ до якої обмежено) надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та вимогами правил надання послуг з (інформація, доступ до якої обмежено), що затверджується Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.

Г. Ціна

- (48) Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (інформація, доступ до якої обмежено) встановлено наступні тарифи:
 - на (інформація, доступ до якої обмежено) - 10,17 грн за 1 куб. м (без податку на додану вартість);
 - на (інформація, доступ до якої обмежено) - 13,51 грн за 1 куб. м (без податку на додану вартість).
- (49) Послуги (інформація, доступ до якої обмежено) надаються на платній основі та в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є товаром.

4.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (50) Відповідно до статті (інформація, доступ до якої обмежено) Закону України «Про (інформація, доступ до якої обмежено)», підприємство (інформація, доступ до якої обмежено) - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію (інформація, доступ до якої обмежено).

- (51) Згідно зі статтею (інформація, доступ до якої обмежено) Закону України «(інформація, доступ до якої обмежено)», підприємство (інформація, доступ до якої обмежено) - суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність (інформація, доступ до якої обмежено).
- (52) Виконавцем (виробником) послуг (інформація, доступ до якої обмежено) у територіальних межах (інформація, доступ до якої обмежено) є (інформація, доступ до якої обмежено) (лист Підприємства від 30.10.2023 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 03.11.2023), яке здійснює діяльність (інформація, доступ до якої обмежено) відповідно до Ліцензії (інформація, доступ до якої обмежено).
- (53) Споживачами послуг (інформація, доступ до якої обмежено) є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати від Підприємства послуги (інформація, доступ до якої обмежено).

4.3. Визначення товарних меж ринку

- (54) Відповідно до пунктів 5.1 - 5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (55) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- (а) подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - (б) подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - (в) наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - (г) відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - (д) взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (56) При проведенні дослідження необхідно врахувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (57) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (58) Згідно з статтею (інформація, доступ до якої обмежено) Закону України «Про (інформація, доступ до якої обмежено)», (інформація, доступ до якої обмежено) провадить свою діяльність на підставі таких документів:

- дозволу на (інформація, доступ до якої обмежено) або дозволу на користування (інформація, доступ до якої обмежено);
 - ліцензії на господарську діяльність з (інформація, доступ до якої обмежено);
 - державного акту на право постійного користування або на право власності (інформація, доступ до якої обмежено);
 - технічного проекту на розміщення (інформація, доступ до якої обмежено), споруд та устаткування, погодженого і затвердженого в установленому порядку.
- (59) Відповідно до частини другої статті (інформація, доступ до якої обмежено) Закону про (інформація, доступ до якої обмежено) підприємство (інформація, доступ до якої обмежено) провадить свою діяльність на підставі таких документів:
- дозволу на (інформація, доступ до якої обмежено) (у випадках, передбачених законом);
 - ліцензії на провадження господарської (інформація, доступ до якої обмежено);
 - висновку з оцінки (інформація, доступ до якої обмежено) (у випадках, передбачених законом);
 - технічного проекту на розміщення (інформація, доступ до якої обмежено), оброблення та утилізація (інформація, доступ до якої обмежено), погодженого та затвердженого в установленому порядку;
 - технологічного регламенту у сфері (інформація, доступ до якої обмежено);
 - місцевих правил (інформація, доступ до якої обмежено) до (інформація, доступ до якої обмежено) населеного пункту.
- (60) Послуги (інформація, доступ до якої обмежено) за показниками подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару не мають товарів-замінників, відсутні інші товари, які можуть бути подібними до товару, що є об'єктом дослідження та які б могли замінити послугу (інформація, доступ до якої обмежено).
- (61) Враховуючи, що (інформація, доступ до якої обмежено) не є взаємозамінним з будь-яким іншим товаром, а необхідною умовою отримання послуг (інформація, доступ до якої обмежено) є укладення відповідного договору із підприємством (інформація, доступ до якої обмежено), яке провадить свою діяльність на підставі ліцензії, споживачі цих послуг за звичайних умов не можуть легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (62) Таким чином, товарними межами ринку визначено послуги (інформація, доступ до якої обмежено).

4.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (63) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (64) Відповідно до пункту 1.3. Методики, територіальними межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої споживач

може задовольнити свій попит на певний товар, і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

- (65) Внаслідок технологічних особливостей процесу надання вказаних вище послуг, споживачі не можуть за звичайних умов легко перейти до споживання аналогічних послуг іншого суб'єкта господарювання, що, можливо, здійснює діяльність на території відповідного населеного пункту, оскільки кожен із таких суб'єктів здійснює діяльність у межах саме тих мереж, які йому належать (на праві власності, користування). Прокладення ж інших (інформація, доступ до якої обмежено) – поряд з існуючими, є економічно недоцільним, оскільки потребує витрачання значних матеріально-фінансових ресурсів.
- (66) Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з (інформація, доступ до якої обмежено) затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від (інформація, доступ до якої обмежено) № (інформація, доступ до якої обмежено) (далі – Ліцензійні умови).
- (67) Відповідно до пункту 1.3 Ліцензійних умов:
- місце провадження господарської діяльності з (інформація, доступ до якої обмежено) - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність (інформація, доступ до якої обмежено) за допомогою комплексу (інформація, доступ до якої обмежено), що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);
 - місце провадження господарської діяльності (інформація, доступ до якої обмежено) – територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів (інформація, доступ до якої обмежено) за допомогою (інформація, доступ до якої обмежено), пов'язаних (інформація, доступ до якої обмежено), що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).
- (68) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю послуг (інформація, доступ до якої обмежено) є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих систем (інформація, доступ до якої обмежено).
- (69) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку (інформація, доступ до якої обмежено) враховано територію розташування (інформація, доступ до якої обмежено) мереж, за межами яких придбання товару для споживачів є неможливим.
- (70) Отримання послуги (інформація, доступ до якої обмежено) можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність (інформація, доступ до якої обмежено) на певній території.
- (71) Отже, враховуючи зазначене, територіальними межами ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено) є територія міста (інформація, доступ до якої обмежено), де розташовані (інформація, доступ до якої обмежено), що є у власності, користуванні (оренді, обслуговуванні) (інформація, доступ до якої обмежено).

4.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (72) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (73) Ринок, на якому протягом певного часу діє один і той самий склад продавців та покупців, може розглядатись, як ринок товару із сталою структурою. Зазначене свідчить про те, що структура товарно-грошових відносин на ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено) є сталою протягом календарного року.
- (74) Згідно з умовами укладених (інформація, доступ до якої обмежено) індивідуальних договорів на послуги (інформація, доступ до якої обмежено), розрахунки за послуги (інформація, доступ до якої обмежено), що споживаються, проводяться виключно в грошовій формі відповідно до встановлених тарифів.
- (75) Відповідно до наказу директора (інформація, доступ до якої обмежено) для споживачів послуг (інформація, доступ до якої обмежено) з 1 січня 2024 року встановлено плату за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента на місяць, що надаються на підставі договорів з індивідуальним споживачем про надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено).
- (76) З урахуванням наведеного, часовими межами ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено) визначено період з січня 2024 року (дата встановлення плати за абонентське обслуговування) по 22 жовтня 2025 року, протягом якого залишалась незмінна структура ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено), співвідношення та пропозиції на ньому.
- (77) Станом на дату винесення рішення структура ринку не змінилась. Таким чином, часовими межами ринку визначено з січня 2024 року по 22 жовтня 2025 року.

4.6. Визначення потенційних конкурентів

- (78) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (79) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (80) Суміжний ринок – товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів, якого реалізація вироблених товарів, або використання товарів інших суб'єктів

господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.

- (81) Частиною першою статті (інформація, доступ до якої обмежено) Закону України «Про природні монополії» обумовлено, що (інформація, доступ до якої обмежено), (інформація, доступ до якої обмежено) віднесено до сфери діяльності суб'єктів природних монополій і підпадає під державне регулювання. Ринок в даній сфері діяльності знаходиться в стані природної монополії, характерні ознаки якого визначені у абзаці першому частини першої статті 1 зазначеного Закону.
- (82) Отже, внаслідок технологічних особливостей (інформація, доступ до якої обмежено), а також з огляду на обмеження, що пов'язані з територією розміщення (розташування) (інформація, доступ до якої обмежено), конкуренція на ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено) - відсутня, тому потенційні конкуренти у Підприємства відсутні.

4.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (83) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (84) Бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.
- (85) Бар'єрами для вступу на даний ринок потенційних конкурентів є, зокрема: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних фінансових ресурсів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з (інформація, доступ до якої обмежено); адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання ліцензії на (інформація, доступ до якої обмежено).
- (86) Частиною другою статті (інформація, доступ до якої обмежено) Закону України «Про природні монополії» передбачено, що в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (87) Основними бар'єрами вступу на ринок послуг (інформація, доступ до якої обмежено) є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності у власності (користуванні, обслуговуванні) (інформація, доступ до якої обмежено) та необхідності отримання ліцензії на провадження діяльності (інформація, доступ до якої обмежено).
- (88) З урахуванням викладеного, (інформація, доступ до якої обмежено) в межах мереж, які йому належать на праві власності, користуванні (обслуговуванні) не має конкурентів на ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено), а відтак споживачі даних послуг не мають можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.

4.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (89) Місцем провадження господарської діяльності з (інформація, доступ до якої обмежено), де Підприємство, маючи ліцензію (інформація, доступ до якої обмежено), яка відповідно до постанови НКРЕКП від (інформація, доступ до якої обмежено) є безстроковою, одноосібно надає послуги (інформація, доступ до якої обмежено) за допомогою комплексу (інформація, доступ до якої обмежено), пов'язаних єдиним технологічним процесом, є територія міста (інформація, доступ до якої обмежено), де розташовані (інформація, доступ до якої обмежено), що знаходяться у його власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні).
- (90) Відтак, у споживачів зазначених населених пунктів в межах території, де розташовані мережі, що знаходяться у власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні) (інформація, доступ до якої обмежено), відсутня альтернатива щодо отримання послуг (інформація, доступ до якої обмежено) від інших суб'єктів господарювання.
- (91) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- (а) на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
 - (б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (92) Отже, у розумінні положень абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за період діяльності з січня 2024 року по 22 жовтня 2025 року (інформація, доступ до якої обмежено) на ринку послуг (інформація, доступ до якої обмежено) у територіальних (географічних) межах міста (інформація, доступ до якої обмежено), де розташовані (інформація, доступ до якої обмежено), що знаходяться у його власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні), займає монопольне (домінуюче) становище із часткою 100 відсотків, як таке, що не має на цьому ринку жодного конкурента.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (93) Відповідно до пункту (інформація, доступ до якої обмежено) Правил (інформація, доступ до якої обмежено) плата виконавцю за індивідуальним договором про надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено) з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем складається з:
- плати за послуги, визначеної відповідно до цих Правил та Методики розподілу¹, що розраховується виходячи з розміру затверджених уповноваженим органом тарифів та обсягу спожитих послуг або за нормами споживання, встановленими органом місцевого самоврядування, до встановлення вузла комерційного обліку;
 - плати за абонентське обслуговування, визначеної виконавцем, розмір якої не може перевищувати граничного розміру, встановленого Кабінетом Міністрів України;

¹ Методика розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затверджена наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 22.11.2018 № 315 (із змінами)

- плати за технічне обслуговування та поточний ремонт внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку, що забезпечують надання відповідних послуг, яка визначається окремим договором між виконавцем та співвласниками багатоквартирного будинку.

- (94) Відповідно до пункту 11 частини першої статті 1 Закону № 2189 плата за абонентське обслуговування - платіж, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальних послуг (далі - індивідуальний договір) або за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг (далі - індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем) (крім послуг з постачання та розподілу (інформація, доступ до якої обмежено)), що включає витрати виконавця, пов'язані з
- укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами,
 - нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги,
 - обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим Законом,
 - а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води).
- (95) Постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 808 «Про встановлення граничного розміру плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальними договорами про надання комунальних послуг або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг» (далі - Постанова № 808) встановлено, що:
- граничний розмір плати за абонентське обслуговування, визначений відповідно до цієї постанови, застосовується окремо за кожною комунальною послугою (постачання теплової енергії; постачання гарячої води; централізоване водопостачання; централізоване водовідведення; поводження з побутовими відходами) виконавцями послуг, що нараховують плату за абонентське обслуговування згідно з відповідними договорами;
 - плата за абонентське обслуговування (з урахуванням податку на додану вартість), визначена відповідно до планованих витрат виконавця (витрат, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, із здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води), не повинна перевищувати граничного розміру плати за абонентське обслуговування, визначеного відповідно до цієї постанови.
- (96) Абзацом третім частини першої статті 6 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» визначено, що витрати оператора зовнішніх інженерних мереж на обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку

(їх складових частин) відшкодовуються споживачами відповідної комунальної послуги, а також власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних (інформація, доступ до якої обмежено) будівлі, шляхом сплати виконавцю комунальної послуги плати за абонентське обслуговування - за умови укладення індивідуальних договорів або індивідуальних договорів з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг та з урахуванням особливостей, визначених цим Законом і Законом України «Про житлово-комунальні послуги».

- (97) Відповідно до абзацу першого частини другої статті 6 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» обслуговування та заміна вузлів розподільного обліку/приладів - розподільовачів (інформація, доступ до якої обмежено) здійснюються за рахунок власників таких вузлів обліку, якщо інше не встановлено законом або договором.

6. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

6.1. Обставини справи

- (98) Провальський А.М. звернувся до Відділення із заявою від 23.05.2024 (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 28.05.2024) щодо дій (інформація, доступ до якої обмежено), які полягають у включенні необґрунтованих витрат на повірку розподільних засобів обліку (інформація, доступ до якої обмежено) у вартість абонентського обслуговування для споживачів послуги (інформація, доступ до якої обмежено), а також встановлення однакового розміру плати за абонентське обслуговування для споживачів послуг (інформація, доступ до якої обмежено).
- (99) На вимогу Відділення від 04.06.2024 № (інформація, доступ до якої обмежено), (інформація, доступ до якої обмежено) листом від 14.06.2024 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 18.06.2024) надало копію наказу директора Підприємства від (інформація, доступ до якої обмежено).
- (100) Наказом № (інформація, доступ до якої обмежено) з 1 січня 2024 року встановило плату за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента на місяць для споживачів послуг (інформація, доступ до якої обмежено), що надаються на підставі договорів з індивідуальним споживачем про надання послуг (інформація, доступ до якої обмежено) у розмірах наведених у таблиці 1.

Таблиця 1

№ п/п	Плата за абонентське обслуговування	грн. на 1 абонента в місяць, (без ПДВ)	грн. на 1 абонента в місяць, (з ПДВ)
1	Для населення без вузла комерційного обліку та без вузла розподільного обліку: - (інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
2	Для юридичних споживачів (окремі будівлі) без вузла комерційного обліку та без вузла розподільного обліку: - (інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)

[illegible]

6.1.1. Щодо включення у розрахунок абонентської плати витрат на проведення перевірки розподільних лічильників обліку (інформація, доступ до якої обмежено)

- (100) Листом від 17.06.2024 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 21.06.2024) (інформація, доступ до якої обмежено) надало розрахунки витрат за абонентське обслуговування та зазначило, що ці розрахунки є комерційною таємницею Підприємства.

Відділенням проаналізовано розрахунки, які (інформація, доступ до якої обмежено) надало в окремому конверті із відміткою «комерційна таємниця» та встановило, що у розрахунок абонентського обслуговування включено витрати у наступних розмірах: (інформація, доступ до якої обмежено).

- (102) Аналіз, наданої Підприємством листом від 17.06.2024 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 21.06.2024) інформації щодо статті витрати на перевірку (розподільних) індивідуальних лічильників обліку (інформація, доступ до якої обмежено), яка є однією із складових розрахунків плати за абонентське обслуговування на одного абонента на місяць, наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Назва	1 лічильник	2 лічильника	3 і більше лічильників
Кількість абонентів	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
населення	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
юридичні	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
Кількість лічильників	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
Кількість лічильників, які необхідно перевірити Всього – 25 947 шт.	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
Витрати на послуги сторонніх організацій щодо перевірки індивідуального засобу (інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
Підготовка до перевірки (інформація, доступ до якої обмежено).»	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
Повірка (інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
Витрати на перевірку лічильників Всього – 4 970 503,1 грн	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
Витрати на перевірку лічильників на одного абонента на 1 місяць (без ПДВ)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)

Витрати на повірку лічильників на одного абонента на 1 місяць (з ПДВ)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
---	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------

- (103) Наведена у таблиці 2 інформація свідчить, що (інформація, доступ до якої обмежено) у розрахунок плати за абонентське обслуговування, встановлених Наказом (інформація, доступ до якої обмежено), включило витрати на проведення повірки 25 947 розподільних індивідуальних (інформація, доступ до якої обмежено) на загальну суму 4 970 503,1 гривень; роботи з підготовки до повірки розподільних лічильників (інформація, доступ до якої обмежено) виконує лише (інформація, доступ до якої обмежено), повірку (інформація, доступ до якої обмежено).
- (104) Листом від 02.05.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 02.05.2025) (інформація, доступ до якої обмежено) повідомило Відділення, що: *«Під час визначення розміру плати за абонентське обслуговування за послугу (інформація, доступ до якої обмежено) та за послугу (інформація, доступ до якої обмежено), затверджених наказом директора (інформація, доступ до якої обмежено) від (інформація, доступ до якої обмежено) **враховано вузлів комерційного обліку – 381, вузлів розподільного обліку – 25947**».*
- (105) Як вже зазначено в пункті 94 цього рішення, відповідно до положень Закону № 2189 визначено конкретний перелік статей витрат, які виконавець послуг включає у розрахунок вартості за абонентське обслуговування, а саме:
- витрати виконавця, пов'язані з укладенням договору про надання комунальної послуги;
 - здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами;
 - нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги;
 - обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку (інформація, доступ до якої обмежено) (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим Законом;
 - виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем (інформація, доступ до якої обмежено)).
- (106) Тобто, плата за абонентське обслуговування споживачів за індивідуальними договорами про надання послуги (інформація, доступ до якої обмежено) включає тільки визначені законодавством витрати на виконання виконавцем певних робіт, функцій (з можливим використанням необхідних витратних матеріалів при проведенні цих робіт), зокрема робіт із обслуговування, заміни та проведення повірки комерційних приладів (інформація, доступ до якої обмежено). Такої складової як *«витрати на повірку (розподільних) індивідуальних лічильників (інформація, доступ до якої обмежено)»* в платі за абонентське обслуговування чинним законодавством не передбачено.
- (107) Відповідно до абзацу першого частини другої статті 6 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» обслуговування та заміна вузлів розподільного обліку/приладів - розподільовачів теплової енергії здійснюються за рахунок власників таких вузлів обліку, якщо інше не встановлено законом або договором.
- (108) Разом з тим, повірку розподільних лічильників обліку (інформація, доступ до якої обмежено) можуть здійснювати суб'єкти господарювання, які мають відповідні ліцензії,

сертифіковане обладнання та акредитацію в сфері забезпечення єдності вимірювань та входять до Єдиного реєстру акредитованих осіб.

- (109) Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 13.10.2016 № 1747 «Про затвердження міжповірочних інтервалів законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, за категоріями», який зареєстрований у Міністерстві юстиції України 01 листопада 2016 року за № 1417/29547 встановлено міжповірочний інтервал для усіх (інформація, доступ до якої обмежено).
- (110) Натомість, споживачі щомісячно сплачують (інформація, доступ до якої обмежено) плату за проведення перевірки розподільних лічильників (інформація, доступ до якої обмежено), яка включена у розрахунок абонентської плати, в той час, коли чинним законодавством передбачено проведення один раз в чотири роки.
- (111) Отже, включення витрат на проведення перевірки розподільних індивідуальних засобів обліку (інформація, доступ до якої обмежено) за рахунок абонентського обслуговування призвело до неможливості самостійно обирати суб'єкта господарювання, який наділений правом здійснювати перевірку квартирних засобів обліку (інформація, доступ до якої обмежено).
- (112) З метою з'ясування питань, пов'язаних із застосуванням (інформація, доступ до якої обмежено) до споживачів послуг (інформація, доступ до якої обмежено) плати за абонентське обслуговування, Антимонопольний комітет України листом від 20.09.2024 № 128-29.1/07-9187е звернувся до Міністерства розвитку громад та територій України за відповідним роз'ясненням.
- (113) Міністерство розвитку громад та територій України листом від 25.10.2024 № (інформація, доступ до якої обмежено) повідомило Антимонопольний комітет України (вх. Комітету № (інформація, доступ до якої обмежено) від 25.10.2024, вх. Відділення № (інформація, доступ до якої обмежено) від 28.10.2024) про наступне:
- Законом України «Про житлово-комунальні послуги» визначено поняття плати за абонентське обслуговування та умови застосування цього платежу до споживачів комунальних послуг.*
- Виходячи з визначення, наведеного у статті 1 Закону, плата за абонентське обслуговування – це платіж, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальних послуг або за індивідуальним договором з обслуговування внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії), що включає витрати виконавця, пов'язані з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим Законом, а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем тепlopостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води).*
- Таким чином, на рівні Закону визначено загальний перелік витрат за завданнями та функціями, які можуть здійснюватися виконавцем комунальної послуги за рахунок плати за абонентське обслуговування.*

Отже, плата за абонентське обслуговування розраховується виконавцем комунальної послуги на плановий період (12 місяців), виходячи з його витрат, які, у свою чергу, визначаються з урахуванням завдань та функцій визначених статтею 1 Закону.

Такі витрати виконавця комунальної послуги мають підтверджувати виконання запланованих у планованому періоді завдань (функцій), пов'язаних саме із абонентським обслуговуванням відповідних споживачів.

Також Міністерство рекомендує виконавцям комунальних послуг здійснювати аналіз планових витрат, які увійшли до складу плати за абонентське обслуговування, та фактично понесених витрат.

За умови неможливості виконання частини функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем комунальних послуг абонентів за індивідуальними договорами або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, розмір плати за абонентське обслуговування, що застосовується до споживача, має бути перерахованим (зменшеним) виконавцем комунальної послуги відповідно до фактично понесених витрат.

*Водночас зазначаємо, що витрати на обслуговування вузлів розподільного обліку (забезпечують індивідуальний облік споживання відповідної комунальної послуги в будівлях, де налічуються два та більше споживачів) **не включаються до складу плати за абонентське обслуговування.***

Вузли обліку, які встановлено у індивідуальних (приватних) житлових будинків, є такими на підставі яких проводяться розрахунки за спожиті комунальні послуги».

(114) Отже, за висновками Мінрозвитку витрати на обслуговування вузлів розподільного обліку (забезпечують індивідуальний облік споживання не включаються до складу плати за абонентське обслуговування).

(115) Водночас, (інформація, доступ до якої обмежено) включило до плати за абонентське обслуговування додаткові витрати на повірку (розподільних) індивідуальних лічильників обліку (інформація, доступ до якої обмежено) із розрахунку на одного абонента у наступних сумах, а саме:

- (інформація, доступ до якої обмежено) з ПДВ, у яких наявний один індивідуальний (розподільний) вузол обліку (інформація, доступ до якої обмежено);
- (інформація, доступ до якої обмежено) з ПДВ, у яких наявні два індивідуальних (розподільних) вузли обліку (інформація, доступ до якої обмежено);
- (інформація, доступ до якої обмежено) з ПДВ, у яких наявні три індивідуальних (розподільних) вузли обліку (інформація, доступ до якої обмежено).

(116) Включення (інформація, доступ до якої обмежено) у розрахунок абонентської плати для споживачів послуги (інформація, доступ до якої обмежено) необґрунтовано витрат на проведення повірки 25 947 розподільних (індивідуальних) лічильників обліку (інформація, доступ до якої обмежено) на загальну суму 4 970 503,1 гривень, що призвело до понесення споживачами необґрунтованих витрат та до неможливості самостійно обирати суб'єкта господарювання, який наділений правом здійснювати повірку квартирних лічильників обліку (інформація, доступ до якої обмежено).

6.1.2. Щодо встановлення однакового розміру плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги (інформація, доступ до якої обмежено)

(117) Наказом (інформація, доступ до якої обмежено) з 1 січня 2024 року встановило однакову плату за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента на

місяць як для споживачів послуг (інформація, доступ до якої обмежено), так і для споживачів послуг (інформація, доступ до якої обмежено).

- (118) Листом від 02.05.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 02.05.2025) (інформація, доступ до якої обмежено) надало наступне пояснення щодо здійсненого розрахунку абонентської плати, а саме: *«Нормативно-правового акту, яким затверджено методику розрахунку плати за абонентське обслуговування, уповноваженим органом не затверджено. При визначенні однакового розміру плати за абонентське обслуговування за послугу (інформація, доступ до якої обмежено) (інформація, доступ до якої обмежено) виходило з наступного.*

Виконання робіт з абонентського обслуговування споживачів, зокрема щодо укладення договору про надання комунальної послуги, здійснення розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахування та стягнення плати за спожиті комунальні послуги, обслуговування та заміною вузлів обліку води, тощо є тотожними як для послуги централізоване водопостачання так і для послуги централізованого водовідведення.

Відповідно загальну суму витрат, що включено при розрахунку плати за абонентське обслуговування, було розділено навпіл та застосовано однаковий розмір плати».

- (119) Разом з тим, відповідно до положень Закону № 2189 послуга з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуга з (інформація, доступ до якої обмежено) є окремими комунальними послугами.
- (120) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України (інформація, доступ до якої обмежено) (інформація, доступ до якої обмежено) - господарська діяльність із забезпечення споживачів (інформація, доступ до якої обмежено) за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних (інформація, доступ до якої обмежено), пов'язаних єдиним технологічним процесом (інформація, доступ до якої обмежено).
- (121) У відповідності до пункту (інформація, доступ до якої обмежено) частини першої статті 1 Закону України (інформація, доступ до якої обмежено) (інформація, доступ до якої обмежено) - господарська діяльність у сфері (інформація, доступ до якої обмежено) за допомогою системи (інформація, доступ до якої обмежено).
- (122) Статтею 6 Закону № 2189 визначено, що виконавцями комунальних послуг з:
- (інформація, доступ до якої обмежено) є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність (інформація, доступ до якої обмежено);
 - (інформація, доступ до якої обмежено) є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність (інформація, доступ до якої обмежено).
- (123) Отже, враховуючи, що послуги (інформація, доступ до якої обмежено) не є тотожними послугами, то і відповідно, фактичні витрати, понесені на надання цих послуг мають бути різним.
- (124) Таким чином, тарифи на послуги (інформація, доступ до якої обмежено), а також плата за абонентське обслуговування мають бути сформовані у відповідності до фактичних витрат, понесених виконавцем комунальних послуг (інформація, доступ до якої обмежено).

- (125) Як зазначено у пункті 48 цього рішення, тариф (інформація, доступ до якої обмежено) становить (інформація, доступ до якої обмежено) грн за (інформація, доступ до якої обмежено); тариф на (інформація, доступ до якої обмежено) становить (інформація, доступ до якої обмежено) грн за (інформація, доступ до якої обмежено).
- (126) У розрахунок плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) не можуть бути включені витрати виконавця комунальної послуги з (інформація, доступ до якої обмежено), зокрема усі витрати на обслуговування та проведення перевірки лічильників обліку (інформація, доступ до якої обмежено).
- (127) При цьому, (інформація, доступ до якої обмежено) встановило плату за абонентське обслуговування послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) однаковою.
- (128) Згідно з підпунктом 1 пункту 2 Постанови № 808 передбачено, що граничний розмір плати за абонентське обслуговування, визначається за кожною окремою комунальною послугою та застосовується окремо за кожною комунальною послугою (постачання теплової енергії; постачання гарячої води; централізоване водопостачання; централізоване водовідведення; поводження з побутовими відходами) виконавцями послуг, що нараховують плату за абонентське обслуговування згідно з відповідними договорами.
- (129) Згідно з підпунктом 1 пункту 2 Постанови № 808 передбачено, що плата за абонентське обслуговування (з урахуванням податку на додану вартість), визначається відповідно до планованих витрат виконавця (витрат, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, із здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами.
- (130) Як було зазначено у пункті 109 цього рішення, Міністерство розвитку громад та територій України листом від 25.10.2024 № (інформація, доступ до якої обмежено) повідомило Комітет (вх. Комітету № (інформація, доступ до якої обмежено) від 25.10.2024, вх. Відділення № (інформація, доступ до якої обмежено) від 28.10.2024), що *«Плата за абонентське обслуговування розраховується виконавцем комунальної послуги на плановий період (12 місяців), виходячи з його витрат, які, у свою чергу, визначаються з урахуванням завдань та функцій визначених статтею 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».*
Такі витрати виконавця комунальної послуги мають підтверджувати виконання запланованих у планованому періоді завдань (функцій), пов'язаних саме із абонентським обслуговуванням відповідних споживачів».
- (131) Таким чином, плата як за абонентське обслуговування для споживачів послуги з (інформація, доступ до якої обмежено), так і за абонентське обслуговування для споживачів послуги з (інформація, доступ до якої обмежено), має бути визначена виходячи з фактичних витрат (інформація, доступ до якої обмежено).
- (132) Натомість, Підприємство не надало підтвердження фактично понесених витрат на встановлення плати за абонентське обслуговування по кожній комунальній послугі.

- (133) Отже, проведення (інформація, доступ до якої обмежено) загального розрахунку плати за абонентське обслуговування за послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) та розділення навпіл витрат є необґрунтованим та таким, що призвело до встановлення необґрунтованого розміру плати за абонентське обслуговування за послугу з (інформація, доступ до якої обмежено) та послугу з (інформація, доступ до якої обмежено).
- (134) Таким чином, користуючись монопольним становищем, Підприємство з 1 січня 2024 року встановило необґрунтований розмір плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуги з (інформація, доступ до якої обмежено), у які включено витрати на проведення повірки 25 947 розподільчих (індивідуальних) лічильників обліку (інформація, доступ до якої обмежено) у розмірі 4 970 503,1 гривень, а також встановлено однаковий розмір плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуги з (інформація, доступ до якої обмежено).
- (135) Як наслідок, вартість плати за абонентське обслуговування, встановленої (інформація, доступ до якої обмежено) Наказом № (інформація, доступ до якої обмежено), є необґрунтованою.

6.2. Антиконтурентні наслідки дій Відповідача

- (136) Встановлення (інформація, доступ до якої обмежено) з 1 січня 2024 року необґрунтованих розмірів плати за абонентське обслуговування за послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) призводить до ущемлення інтересів споживачів (фізичних осіб та юридичних споживачів), оскільки останні несуть додаткові фінансові витрати, які неправомірно включені у розрахунок плати за абонентське обслуговування.

6.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (137) Послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) є важливими в повсякденній життєдіяльності споживачів, оскільки забезпечують (інформація, доступ до якої обмежено) потреби та не можуть бути замінені жодними іншими послугами.
- (138) На ринку послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) у територіальних (географічних) межах м. (інформація, доступ до якої обмежено) та сіл (інформація, доступ до якої обмежено) області, де розташовані (інформація, доступ до якої обмежено), що знаходяться у власності та/або користуванні Підприємства немає конкурентів, внаслідок чого споживачі можуть отримати послуги виключно в Підприємства.
- (139) Встановлення та застосування (інформація, доступ до якої обмежено) вартості плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) у необґрунтованому розмірі, стало можливим через відсутність конкуренції на ринку.
- (140) Зазначена поведінка притаманна суб'єкту господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, споживачі послуг якого позбавлені альтернативного вибору іншого надавача послуг.

- (141) Вищезазначені дії Підприємства були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та з (інформація, доступ до якої обмежено), адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і в разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.
- (142) За умов наявності конкуренції між учасниками зазначеного ринку відбувалося б змагання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, а Підприємство, щоб утримати споживачів, уникало б створення умов, що можуть призвести до ущемлення їх інтересів, а саме встановлення необґрунтовано завищеного розміру плати за абонентське обслуговування за послуги з (інформація, доступ до якої обмежено).

7. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (143) Згідно з абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (144) Відповідно до пункту 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (145) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (146) Враховуючи зазначене, дії Підприємства, які полягають у встановленні та застосуванні з 1 січня 2024 року необґрунтованих розмірів плати за абонентське обслуговування для споживачів послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуг з (інформація, доступ до якої обмежено), у які включені витрати на проведення перевірки розподільних лічильників обліку (інформація, доступ до якої обмежено), що не передбачено чинним законодавством України, та встановлення однакового розміру плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги (інформація, доступ до якої обмежено) та послуги з (інформація, доступ до якої обмежено), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) у вигляді встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

8. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (147) Підприємство листом від 04.08.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 05.08.2025) надало заперечення на подання з попередніми висновками (інформація, доступ до якої обмежено) у справі (інформація, доступ до якої обмежено).

- (148) Підприємство повідомило, що не погоджується з викладеними висновками у Поданні щодо зловживання монопольним становищем при здійсненні розрахунків плати за абонентське обслуговування та обґрунтовує свої дії наступним.
- (149) У запереченнях Підприємство зазначило: *«(інформація, доступ до якої обмежено) при включенні у розрахунок плати за абонентське обслуговування витрат на проведення перевірки розподільних (індивідуальних (інформація, доступ до якої обмежено) враховувало, що згідно зі статті 17 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» законодавчо регульовані засоби вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, підлягають періодичній повірці та повірці після ремонту. Чинне законодавство передбачає обов'язкову платність періодичної перевірки, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування і монтаж) вузлів обліку та застосування показань вузлів обліку (інформація, доступ до якої обмежено) (як комерційних так і розподільних) при проведенні комерційних розрахунків зі споживачами.*
- Враховуючи вищевикладене, Підприємство при здійсненні розрахунку плати за абонентське обслуговування включило до розрахунку витрати на перевірку як комерційних так і розподільних вузлів обліку (інформація, доступ до якої обмежено)».*
- (150) Зазначене спростовується наступним.
- (151) Законом № 2189 визначено загальний перелік витрат, які виконавець комунальної послуги може включити у розрахунок плати за абонентське обслуговування для споживачів з якими укладені індивідуальні договори про надання комунальних послуг. У переліку цих витрат не передбачено витрати на проведення перевірки та обслуговування вузлів розподільного обліку (інформація, доступ до якої обмежено).
- (152) Частиною 4 статті 17 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» визначено, що періодична перевірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування і монтаж) вузлів обліку, що забезпечують індивідуальний облік споживання (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) в квартирах (приміщеннях) будинку, здійснюються за рахунок власників таких вузлів обліку, якщо інше не встановлено договором.
- (153) Згідно з пунктом (інформація, доступ до якої обмежено) Типового індивідуального договору про надання послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено), затвердженого Постановою (інформація, доступ до якої обмежено), визначено, що заміна і обслуговування, зокрема огляд, опломбування/розпломбування, ремонт (у тому числі з демонтажем, транспортуванням і монтажем) та періодична перевірка вузла (вузлів) розподільного обліку, здійснюється за рахунок споживача.
- (154) При цьому, включення Підприємством у пункт 26 індивідуального договору про надання послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено), який оприлюднений на офіційному сайті Підприємства, наступної умови, а саме: «Заміна і обслуговування, зокрема огляд, опломбування/розпломбування, ремонт (у тому числі з демонтажем, транспортуванням і монтажем) та періодична перевірка вузла (вузлів) розподільного обліку (результати вимірювань яких використовуються для здійснення комерційних розрахунків за спожиту (інформація, доступ до якої обмежено)), здійснюється виконавцем комунальної послуги за рахунок плати за абонентське обслуговування (у разі включення витрат на проведення цих робіт при визначенні розміру плати за абонентське обслуговування), встановленої відповідно до

Закону України «Про житлово-комунальні послуги», Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» за рахунок споживача», не є підставою для включення Підприємством витрат на проведення повірки розподільних лічильників обліку (інформація, доступ до якої обмежено), що не передбачено чинним законодавством України.

Вказані дії Підприємства не спростовують висновку Відділення про наявність порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

- (155) Крім того, як зазначено в пункті 109 цього рішення, Міністерство розвитку громад та територій України надало роз'яснення: *«...Витрати на обслуговування вузлів розподільного обліку (забезпечують індивідуальний облік споживання відповідної комунальної послуги в будівлях, де налічуються два та більше споживачів) не включаються до складу плати за абонентське обслуговування».*
- (156) З огляду на вказане, плата за абонентське обслуговування не має містити витрати на обслуговування вузлів розподільного обліку.
- (157) Отже, твердження Підприємства є безпідставними.

8.2. Щодо встановлення однакового розміру плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуги з (інформація, доступ до якої обмежено)

- (158) Підприємство листом від 04.08.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 05.08.2025) повідомило, що: *«Постановою Кабінету Міністрів України від (інформація, доступ до якої обмежено) затверджено типові індивідуальні та колективні договори на надання послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) (без окремого розподілу на послугу (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено)).*
Відповідно при укладенні єдиного договору про надання послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) відсутні економічні обґрунтування для нерівного розподілу витрат окремо на послугу (інформація, доступ до якої обмежено) та послугу (інформація, доступ до якої обмежено)».

- (159) Зазначене спростовується наступним.
- (160) Відповідно до статей (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) Закону № 2189 послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) надаються виконавцем згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та вимогами Постанови (інформація, доступ до якої обмежено), якщо інше не передбачено законом.
- (161) Постановою (інформація, доступ до якої обмежено) затверджено типові форми договорів, зокрема, про які зазначає Підприємство, з індивідуальним споживачем та з колективним споживачем.
- (162) При цьому, плата за абонентське обслуговування нараховується виключно у разі укладання індивідуального договору.

- (163) Законом № 2189 визначено, що послуга з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуга з (інформація, доступ до якої обмежено) є окремими комунальними послугами.
- (164) Відповідно до пункту 1 «Індивідуального договору про надання послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено)» (інформація, доступ до якої обмежено), який розміщений на сайті Підприємства, цей договір є публічним договором приєднання, що укладається з метою надання послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) індивідуальному споживачу.
- (165) Тобто, відповідно до цього договору, Підприємство надає споживачам дві комунальні послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та з (інформація, доступ до якої обмежено) за одним укладеним договором.
- (166) При цьому, нарахування плати за послуги відбуваються за кожною окремою послугою. Відповідно плата за абонентське обслуговування має бути сформована окремо за кожною комунальною послугою, яку надає Підприємство з урахуванням фактично понесених витрат.
- (167) Це підтверджується і Постановою № 808, згідно з якою граничний розмір плати визначається за кожною окремою комунальною послугою та застосовується окремо за кожною комунальною послугою ((інформація, доступ до якої обмежено)).
- (168) Відповідно, проведення Підприємством загального розрахунку плати за абонентське обслуговування за послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) та розділення навпіл витрат є необґрунтованим.
- (169) Отже, твердження Підприємства є безпідставними.
- (170) Листом б/н (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 30.07.2025) Провальський Анатолій, як заявник, надав пропозиції до подання з попередніми висновками (інформація, доступ до якої обмежено) у справі (інформація, доступ до якої обмежено) щодо розширення часових меж ринку та тривалості порушення законодавства про захист економічної конкуренції з 2021 року.
- (171) На зазначене повідомляємо наступне.
- (172) Справа (інформація, доступ до якої обмежено) розпочата за заявою Провальського Анатолія від 23.05.2024 (вх. (інформація, доступ до якої обмежено) від 28.05.2024) в якій зазначалось, що структура плати за абонентське обслуговування (інформація, доступ до якої обмежено) містить витрати (піврічну плату за обслуговування (інформація, доступ до якої обмежено)), не передбачені законодавством.
- (173) Разом з тим, станом на дату проведення дослідження дій Підприємства на відповідність вимогам законодавству про захист економічної конкуренції за заявою Провальського Анатолія, діяв Наказ (інформація, доступ до якої обмежено), яким встановлена плата за абонентське обслуговування з 1 січня 2024 року.
- (174) З огляду на зазначене, часовими межами ринку послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) у справі (інформація, доступ до якої обмежено) визначено період з січня 2024 року (дата встановлення плати за абонентське обслуговування) по 22 жовтня 2025 року (порушення триває), протягом

якого залишалась незмінна структура ринку послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено), співвідношення та пропозиції на ньому.

9. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ КОЛЕГІЇ

(175) Отже, доказами, зібраними у справі (інформація, доступ до якої обмежено), доведено, що Підприємство, займаючи з січня 2024 року по 22 жовтня 2025 року монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) у територіальних (географічних) межах міста (інформація, доступ до якої обмежено), сіл (інформація, доступ до якої обмежено) області, де розташовані (інформація, доступ до якої обмежено), що знаходяться у його власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні) Підприємства із часткою 100 відсотків, своїми діями, які полягають у встановленні та застосуванні з 1 січня 2024 року необґрунтованих розмірів плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуги з (інформація, доступ до якої обмежено), у які включені витрати на проведення перевірки розподільних л(інформація, доступ до якої обмежено), що не передбачено чинним законодавством України, та встановлення однакового розміру плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуги з (інформація, доступ до якої обмежено), вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

10. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

(176) Згідно зі статтею 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства, яке передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, на суб'єкта господарювання накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(177) Механізм розрахунку розміру штрафу, передбаченого, зокрема, частиною другою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – порушення), визначено Порядком визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 січня 2024 року за № 123/41468 (далі – Порядок № 22-рп).

(178) Так, згідно з формою № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» чистий дохід Підприємства від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2024 рік становив (інформація, доступ до якої обмежено) тис. грн.

(179) Відповідно до підпункту 1 пункту 4 розділу IV Порядку № 22-рп визначення базового розміру штрафу за вчинення порушень, передбачених пунктами 1, 2 статті 50 Закону (крім порушень, визначених в підпункті 2 цього пункту), базовий розмір штрафу встановлюється в розмірі до 30 відсотків доходу (виручки), пов'язаного з порушенням, з урахуванням ступеня негативного впливу на конкуренцію та/або на інтереси суб'єктів

господарювання чи споживачів, що встановлюється в кожному конкретному випадку вчинення порушення з урахуванням обставин справи.

- (180) Підприємство листами від 02.05.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. (інформація, доступ до якої обмежено)), від 03.07.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 03.07.2025) та від 20.08.2025 № (інформація, доступ до якої обмежено) (вх. № (інформація, доступ до якої обмежено) від 20.08.2025) надало інформацію про обсяг отриманого доходу за послугу з абонентського обслуговування за 2024 рік, за січень-липень 2025 року та розрахункове нарахування за серпень 2025 року, яка наведена нижче у таблиці 4.

Таблиця 4

№	Період	Дохід, отриманий за надання послуг з абонентського обслуговування, грн з ПДВ			
		Категорія споживачів - населення		Юридичні особи	
		(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
1.	За 2024 рік	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
2.	За I квартал 2025 року	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
3.	За квітень – травень 2025 року	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
4.	За червень – липень 2025 року	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
5.	розрахункове нарахування за серпень 2025 року	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)
Всього		(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)	(інформація, доступ до якої обмежено)

- (181) Отже, дохід Підприємства, пов'язаний з порушенням, становить: (інформація, доступ до якої обмежено) гривень.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р, із змінами), Порядку визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету

України від 14 грудня 2023 року № 22-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 січня 2024 року за № 123/41468, Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що (інформація, доступ до якої обмежено) (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено)) у період з січня 2024 року по 22 жовтня 2025 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та (інформація, доступ до якої обмежено) у територіальних (географічних) межах міста (інформація, доступ до якої обмежено), сіл (інформація, доступ до якої обмежено) області, де розташовані (інформація, доступ до якої обмежено), що знаходяться у його власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні) із часткою 100 відсотків, як таке, що не має на цьому ринку жодного конкурента.
2. Визнати дії (інформація, доступ до якої обмежено) (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено)), які полягають у встановленні та застосуванні з 1 січня 2024 року необґрунтованих розмірів плати за абонентське обслуговування для споживачів послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуг з (інформація, доступ до якої обмежено), у які включені витрати на проведення перевірки розподільних лічильників (інформація, доступ до якої обмежено), що не передбачено чинним законодавством України, та встановлення однакового розміру плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги (інформація, доступ до якої обмежено) та послуги з (інформація, доступ до якої обмежено), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з (інформація, доступ до якої обмежено) (інформація, доступ до якої обмежено) шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
3. Накласти на (інформація, доступ до якої обмежено) (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено)) штраф у розмірі у розмірі 6 980 000 гривень, за порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення.
4. Зобов'язати (інформація, доступ до якої обмежено) (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено)) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке полягає у встановленні та застосуванні з 1 січня 2024 року необґрунтованих розмірів плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуги з (інформація, доступ до якої обмежено), у які включені витрати на проведення перевірки розподільних лічильників (інформація, доступ до якої обмежено), що не передбачено чинним законодавством України, та встановлення однакового розміру плати за абонентське обслуговування для споживачів послуги з (інформація, доступ до якої обмежено) та послуги з (інформація, доступ до якої обмежено), та усунути наслідки порушення.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає оплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини тринадцятої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний

надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлені у рішенні органу Антимонопольного комітету України зобов'язання, передбачені статтею 48 цього Закону, підлягають виконанню у чотирьохмісячний строк з дня одержання рішення органу Антимонопольного комітету України, якщо інше не передбачено законом або цим рішенням.

Про виконання пункту 4 резолютивної частини цього рішення письмово повідомити Антимонопольний комітет України протягом 5 календарних днів із дня припинення порушення та усунення його наслідків з наданням копій відповідних підтвердних документів.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова Колегії

Максим САНДИГА